

Motion till riksdagen

1989/90:Ju50

av Hans Göran Franck (s)

med anledning av prop. 1989/90:154 Ändringar i
kriminalvårdslagstiftningen

Riksdagen har under våren på förslag av regeringen fattat beslut om nya grundläggande principer för decentralisering av beslutsbefogenheter inom kriminalvården. I proposition 1989/90:154 om ändringar i kriminalvårdslagstiftningen återkommer nu regeringen med förslag till de lagändringar som krävs för att denna delegering av beslutsbefogenheter skall kunna genomföras.

Anslaget och huvuddragen i propositionen är allmänt sett välmotiverade. Vissa av förslagen är dock sådana att man kan känna viss oro och tveksamhet inför den framtida tillämpningen av reglerna.

Konstruktionen av de föreslagna reglerna om delegation är riktig. Men med långtgående lokala beslut uppstår dock en viss risk för godtycke. Visserligen är möjligheten till tidspålägg förenade med en bestämmelse om anmälan till kriminalvårdsstyrelsen. Det måste dock varnas för att helt göra sig beroende av tvångsvis frihetsberövade personers förmåga att själva ta tillvara sin rätt genom överklagning. Alltför många vanskliga faktorer spelar in.

Vissa fångar har stor förmåga att själva hävda sin rätt medan andra har en sämre förmåga att göra detta. Av dessa skäl är det angeläget att de nya regionala organen ges ansvar att följa verksamheten. I vissa fall bör regionerna ges möjlighet att på eget initiativ ändra lokala beslut. Eventuellt bör också en regionchef ha möjlighet att i vissa fall ta över besluten från en lägre nivå (jfr 42 § Kval). En sådan reglering kan införas i kommande tillämpningsföreskrifter.

Vad gäller delegation av nöjdförklaring är regleringen praktiskt lämplig. En avgiven nöjdförklaring kan emellertid inte återtas. Det är därför viktigt att det vid handläggningen av dessa känsliga ärenden finns erforderlig kompetens.

Då det gäller förslaget om sysselsättningsplikt bör förtidspensionärernas situation särskilt uppmärksammas. Det är angeläget att se till att dessa verkligen kan erbjudas lämplig sysselsättning.

I propositionen föreslås också att reglerna för avskildhet vid utredning i disciplinärenden utvidgas till att även gälla kontakter med andra personer genom brev, telefonsamtal eller besök. Ändringen är i och för sig godtagbar.

Nuvarande tillämpning av reglerna i 50 § Kval antyder att det råder en viss slentrianmässighet. Det finns risk för att paragrafen tillgrips så snart ett

disciplinärende är aktuellt. Inte sällan utnyttjas maximala 4 dagars avskildhet. Ett alltför flitigt användande av denna regel kan uppfattas som en typ av isoleringsbestraffning, fast i ny form.

I förslaget sägs visserligen att avskildhet får användas i den mån det är oundgängligen nödvändigt. Av ovanstående skäl finns det dock anledning att med skärpa markera att åtgärden endast skall vidtas när högst speciella skäl talar för detta. Avskildhet får inte användas som bestraffning.

Mot. 1989/90
Ju50

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om tillämpningen av vissa ändrade regler i kriminalvårdslagstiftningen.

Stockholm den 6 juni 1990

Hans Göran Franck (s)